

bleve fortrængte af andre Fjere, fordi de ikke længer havde Magt til at styre et stort Parti, trøstede sig med at danne et mindre Parti, som kunde staa til deres Raadighed. Jeg sigter paa ingen Maade alene til vore Forhold herhjemme; Enhver veed jo, at disse Partidannelser finde Sted i Brafenland, i Belgien, i Italien, i Frankrig, kort sagt, vi ere paa ingen Maade enestaaende med vore mange Partier, vi følge kun den almindelige konstitutionelle Udvikling. Jeg for mit Bedkommende vil ret haabe, at det maa gaa i en rivende Fart med Dannelsen af disse mange Partier, saa at man maa komme derhen, at der er lige saa mange Partier, som der er Medlemmer. Saa ville vi have løbet Kredsen rundt, saa ville vi være ved vort Udgangspunkt, saa vil der eo ipso ingen Partier være mere. Men Tilstedeværelsen af disse mange Partier, hvis Hovedopgave i mange Lande kun er den at stemme mødt af det, et andet Parti stemmer for, bevirke ofte, at der kan komme saadanne besynderlige Resultater tilveie, at det alene kan blive Tilfældet, der kommer til at afgjøre, om der naas et gunstigt Udfald paa et Omraade, et ugunstigt paa et andet. Sværnet har hos os havt de gode Chancer; Hærløven har havt de uheldige.

Der er et Punkt, som jeg vil tillade mig kort at berøre, fordi det ogsaa har bidraget Noget til at svække Hæren. Det Demokrati, som jeg omtalte, — jeg mener selvfølgelig det mindre gode Demokrati, thi vi ere jo alle Demotratere — har undertiden en Følgesvend i sit Jobspor, der er lidet paaagtningværd. Det er en Følgesvend, som man, naar man taler ligefrem, kalder Misundelse og med en Gufemisme Eghedsfølelse. Denne Følelse har navnlig gjort sig gjældende overfor Hærens Uniformer, ikke alene her, men i forskjellige andre Lande. Den Trolddom, om jeg saa maa sige, der var ved at bære en Uniform, der var baaren i mange Slægtled, og som der navnlig i tidligere Tid, hvor det var de gamle militære Familier, der rekruterede Hærens Officerskorps, var ved at bære sine Fædres Uniform, den Betydning, det kunde have, den Poesi, der saa at sige laa deri, syntes man ikke om. Man gjorde Alt for at ødelægge Uniformen, for at berøve den den Smule Pomp, Bynt og Glæds, der var ved den. Det er en bekendt Sag, at vi tidligere i vort Kavaleri have havt et saa smukt Korps, at der i hele Europa ikke fandtes Mage dertil, nemlig vore Husarer, men selvfølgelig kunde deres Uniform ikke faae Lov til at blive uforandret. Vort Artilleri har man ogsaa plukket for Gatten, Hæren, Easten osv., og gjort saa uskjønt som muligt, og endelig har man heller ikke været meget god mod Fodfolket. Man har saaledes glædet sig ved at reducere Antallet af Knap-

per i deres Frakker. Jeg huffer meget godt, hvorledes en Ordfører for Folkethingets Finantsudvalg for mange Aar siden vidtsigtig udviklede, hvilke Fortjenester Finantsudvalget havde indlagt sig, fordi det havde tvunget, eller, jeg vil ikke bruge dette Udtryk, havde faaet en daværende Krigsminister til at skjære 2 Knapper af Fodfolket's Frakker, og han viste, hvilken Formue man tilsidst vilde opspare, naar man erindrede, hvad det, der opsparedes ved disse Knapper, med Renter og Rentes Rente i mangfoldige Aar vilde løbe op til. Jeg huffer det meget godt, men jeg veed ogsaa, at det ikke har havt den allermindste Betydning, og de Herrer maa paa ingen Maade tilskrive vor gode finansielle Tilstand det, at disse Knapper ere staaene af. Thi hvad vil det egentlig sige, hvad er det egentlig for Udgifter, der gaa til, ved at man gjør Uniformen smuk istedetfor grim. Det er væsentlig kun Arbejdslønnen. Det, det kommer an paa, er at vælge Materialet med Smag, at have ordentlig Farvesands, at sørge for, at Uniformen sidder godt. Naar saa er, befinde de Paagjældende sig vel i den, og ere ikke flove og undseelige ved den saaledes, som vore stakkels Rekruter ere det ved deres Mondur, hvad ærede Medlemmer kunne overbevise sig om blot ved at gaa paa Gaden om Søndagen. Hvad Uniformerne vilde koste mere, er altsaa væsentlig kun større Arbejds løn; de Penge, der vilde gaa med hertil, vilde blive i Landet; vel vilde de gaa ud af Statskassen, men de ville kun komme paa andre Hænder, hvor de ville frembringe lige saa mange og ligesaa gode Renter som i Statskassen. — Det, som jeg her har sagt om Uniformen, kunde maaste tjene til en ringe Undskyldning for den Ungdom, til hvilken den ærede Kaler, der pleier at sidde her foran (Gaffner), rettede en Appel igaar. Denne Appel kan jeg tiltræde af mit ganske Hjerte. Jeg vilde sætte overordentlig Pris paa, at den Ungdom — og det var vel navnlig til den, at det ærede Medlem henvendte sig, som har gode og lykkelige Raar — ret maatte erkjende, at saa vel Adel som Rigdom forpligter, at den maatte sætte en Værdi i at tjene i Hærens Rækker, og at den der maatte kaste lidet Lys og Glæds omkring sig, hvor der ellers, netop paa Grund af de trykkede Næringsforhold, hvorunder hele Hæren lever, er saa trist og dystert. Jeg vilde ønske, at det vilde gaa op for de unge Mænd, hvilken Værdi det vilde være for dem, for deres Slægt og for deres Minde, at de kunde komme med til den uundgaelige Kamp, som engang maa og vil komme, og at de, selv om det der skulde gaa os allerværst da i denne sidste Kamp maatte kunne sige: Vel have vi tabt Alt — men ikke Vren,